

М.І. Чумарна, О.В. Гурна, О.Б. Чайковська

УКРАЇНСЬКА МОВА
НАВЧАННЯ ГРАМОТИ
КОНСПЕКТИ УРОКІВ

1 КЛАС
II ЧАСТИНА

Посібник для вчителя

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 371.32
ББК 81.2я721
Ч 90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
викладач кафедри освітньої політики
КЗЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Банах О.В.

Схвалено науково-методичною радою комунального закладу Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
(Протокол №5-14 від 27 вересня 2018 р.)

Чумарна М.І.

Ч 90 Українська мова. Навчання грамоти : конспекти уроків. 1 кл. : у 2-х ч. :
II Ч. / М.І. Чумарна, О.В. Гурна, О.Б. Чайковська. — Тернопіль: Навчальна
книга — Богдан, 2019. — 144 с.

ISBN 978-966-10-5808-7

У посібнику подано конспекти уроків з української мови (навчання грамоти) для 1 класу відповідно до підручника «Українська мова. Буквар. 1 клас» (авт. Чумарна М.І.), «Зошитів для письма та розвитку зв'язного мовлення. №1, №2» (Тернопіль: Навчальна книга — Богдан) (авт. Чумарна М.І., Будна Т.Б.).

Зміст посібника відповідає Державному стандарту початкової освіти та типовим освітнім програмам.

Передбачена робота з дитячою книжкою, введено уроки зв'язного мовлення, запропоновано ігри, кросворди, творчі завдання тощо.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів та батьків.

УДК 371.32
ББК 81.2я721

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Навчальне видання

ЧУМАРНА Марія Іванівна
ГУРНА Оксана Василівна
ЧАЙКОВСЬКА Оксана Богданівна

УКРАЇНСЬКА МОВА

НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Конспекти уроків. 1 клас. II частина

Посібник для вчителя

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Антоніна Павліченко*
Обкладинка *Ростислава Крамара*
Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*
Технічний редактор *Неля Домарецька*

Підписано до друку 20.01.2019. Формат 60x84/8. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк.16,74. Умовн. фарбо-відб.16,74.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 .

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-5808-7
ISBN 978-966-10-5352-5

© Навчальна книга — Богдан, 2019

УКРАЇНСЬКА МОВА

(7 годин на тиждень)

ЧИТАННЯ за підручником М. Чумарної

ПИСЬМО за зошитом для письма та розвитку мовлення
М. Чумарної та Т. Будної

№ уроків	Тема уроку	Дата
II семестр Букварний період (продовження)		
113-114	Вступ. Вірш «Світ». (С. 3) Правила сидіння за партою, положення ручки під час письма. Письмо для себе.	
115-116	Буква ь (м'який знак). Позначення м'якості приголосних. Буквосполучення ьо . Ознайомлення зі словами, протилежними за значенням. Зменшено-пестливе значення слова. (С. 4-5) Написання букви ь , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. (С. 9-10)	
117-118	Звук [ж], буква ж, Ж («же»). Утворення слів зі звуком [ж], встановлення позиції цього звуку в словах. Читання прямих і обернених складів. Значення книжки в житті людини. (С. 6-7) Написання малої букви ж , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. (С. 11-12)	
119-120	Звук [ж], буква ж, Ж. Читання букварних текстів з буквою ж . Робота над скоромовкою. (С. 8-9) Написання великої букви Ж . Письмо складів і слів з вивченими буквами. Списування речень, поданих друкованим і рукописним шрифтом. (С. 13-14)	
121-122	Звук [дж], позначення його буквосполученням дж. Відпрацювання зливої вимови звуку [дж], звуко-буквений аналіз слів. Заучування скоромовки. Спілкування на тему: «Світ захоплень». (С. 10-11) Написання слів з буквосполученням дж . Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. Відновлення слів. (С. 15-16)	
123-124	Звуки [дз], [дз'], позначення їх буквосполученням дз. Відпрацювання зливої вимови звуку [дз], звуко-буквений аналіз слів. Вірш «Дзвінок», скоромовка. (С. 12-13) Написання слів з буквосполученням дз , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. Відновлення слів. (С. 17-18)	
125-126	Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Я — мандрівник».	
127-128	Звук [г], буква г, Г («ге»). Ознайомлення зі словами, які мають звук [г], встановлення позиції цього звуку в словах. Робота над скоромовкою. (С. 14-15) Написання малої і великої букви г, Г . Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. (С. 19-20)	
129-130	Звук [й], позначення його буквою й, Й («йот»). Буквосполучення йо . Читання вигуків, пояснення їх значення для мовлення. Відслідковування слів, які мають протилежне значення. Ознайомлення з байкою. (С. 16-17) Написання малої букви й , складів і слів з вивченими буквами. (С. 21)	

131-132	Звук [й], буква й, Й. Пояснення звукових моделей. Опрацювання вірша «Слухай, мій малий!» Читання за особами. (С. 18-19) Написання великої букви Й , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. Відновлення слів. (С. 22)	
133-134	Звук [ч], позначення його буквою ч, Ч («че»). Утворення слів за променевою таблицею. Пояснення звукових моделей. Заучування скоромовки. (С. 20-21) Написання малої букви ч , складів, слів і речень з вивченими буквами. Відновлення слів. (С. 23-24)	
135-136	Звук [ч], буква ч, Ч. Утворення словосполучень, пояснення їх лексичного значення. Утворення слів зменшено-пестливої форми. Скоромовки. Спілкування на тему «Ми — дослідники. Ми — винахідники». (С. 22-23) Написання великої букви Ч . Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. Інтонування речень. Розділові знаки в кінці речень. (С. 25-26)	
137-138	Звуки [ц], [ц'], буква ц, Ц («це»). Самостійне добирання слів з буквою ц у різних позиціях. Пояснення лексичного значення незрозумілих слів. (С. 24-25) Написання малої букви ц , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. Відновлення слів. (С. 27-28)	
139-140	Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Спорт».	
141-142	Звуки [ц], [ц'], буква ц, Ц. Читання букварних текстів. Опрацювання народної байки «Цап та лис». (С. 26-27). Написання великої букви Ц . Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. (С. 29)	
143-144	Буква я, Я, позначення нею звуків [йа]. Позначення буквою я звука [а] та м'якості попереднього приголосного. Буква я в ролі окремого слова. Звуко-буквений аналіз слів. (С. 28-29). Написання малої букви я , складів, слів і речень з вивченими буквами. Відновлення слів. (С. 30-31)	
145-146	Буква я, Я, позначення нею звуків [йа]. Опрацювання букварних текстів. Тлумачення народної мудрості. (С. 30-31) Написання великої букви Я . Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування речень, поданих друкованим і рукописним шрифтом. Відновлення слів. (С. 32-33)	
147-148	Звук [ш], буква ш, Ш («ша»). Порівняння вимови звуків [ж] та [ш]. Утворення складів, слів зі звуком [ш], опрацювання букварних текстів. (С. 32-33) Написання малої букви ш , складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. (С. 34-35)	
149-150	Звук [ш], буква ш, Ш. Робота з текстами «Шпаківня», «Прилетіла ластівочка». Опрацювання народної казки «Лисичка і Журавель». Спілкування на тему «Мої улюблені книги». (С. 34-35) Написання великої букви Ш . Письмо складів, слів з вивченими буквами. Списування речень, поданих друкованим шрифтом. (С. 36)	

151-152	<p>Сполучення звуків [шч], буква ш, Щ («ща»). Порівняння її з буквою ш, Ш. Пояснення звукових моделей. Читання букварних текстів. (С. 36-37)</p> <p>Написання малої букви ш. Письмо складів, слів з вивченими буквами. Відновлення слів. (С. 37-38)</p>	
153-154	<p>Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Транспорт».</p>	
155-156	<p>Сполучення звуків [шч], буква ш, Щ. Опрацювання текстів «Щастя», «Щоденник». Робота над віршем «Що таке Батьківщина». (С. 38-39)</p> <p>Написання великої букви Щ, складів, слів і речень з вивченими буквами. Розділові знаки при звертанні. (С. 39-40)</p>	
157-158	<p>Буква ю, Ю, позначення нею звуків [йу]. Позначення буквою ю звука [y] та м'якості попереднього приголосного. (С. 40-41)</p> <p>Написання малої букви ю, складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення. Ознайомлення з багатозначними словами. (С. 41-42)</p>	
159-160	<p>Буква ю, Ю. Опрацювання текстів «Чарівне люстерко», «Читаю казки». Закличка. Вірш «Я люблю». (С. 42-43)</p> <p>Написання великої букви Ю. Письмо складів, слів з вивченими буквами. Відновлення слів. Списування речень, поданих друкованим і рукописним шрифтом. (С. 43-44)</p>	
161-162	<p>Буква є, Є, позначення нею звуків [йе]. Позначення буквою є звука [e] та м'якості попереднього приголосного. Буква є в ролі окремого слова. Загадки. (С. 44-45)</p> <p>Написання малої букви є, складів, слів з вивченими буквами. Списування прислів'я, поданого друкованим шрифтом. Написання слів через дефіс. (С. 45-46)</p>	
163-164	<p>Буква є, Є. Опрацювання віршів «Чого на світі не буває?», «Є у мене все моє», «Віршик про ранок». Спілкування на тему «Професії». (С. 46-47).</p> <p>Написання великої букви Є. Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. (С. 47-48)</p>	
165-166	<p>Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Час».</p>	
167-168	<p>Буква ї, Ї, позначення нею звуків [йі]. Добір слів з буквою ї в різних позиціях. Читання вірша «Веснянка» за особами. Опрацювання вірша «Україна». (С. 48-49)</p> <p>Написання малої букви ї, складів, слів і речень з вивченими буквами. Відновлення слів. Розділовий знак — (тире). (С. 49-50).</p>	
169-170	<p>Буква ї, Ї. Опрацювання народної байки «Заєць та Їжак». (С. 50-51)</p> <p>Написання великої букви Ї. Письмо складів, слів і речень з вивченими буквами. (С. 51-52)</p>	
171-172	<p>Звук [ф], буква ф, Ф («ф»). Читання слів. Опрацювання вірша «Фазан-фантазер». Скоромовка. (С. 52-53)</p> <p>Написання малої букви ф, складів, слів з вивченими буквами. Списування друкованого речення. Відновлення слів. (С. 53-54)</p>	
173-174	<p>Звук [ф], буква ф, Ф. Читання букварних текстів: «Футбол», «Зацвіли фіалки в лісі». Кросворд «Професії». (С. 54-55).</p> <p>Написання великої букви Ф. Письмо складів, слів з вивченими буквами. Списування речень, поданих друкованим шрифтом. (С. 55-56)</p>	

175-176	Апостроф. Роль апострофа в українській мові. Опрацювання вірша «Розпустила птиця пір'я». Робота над віршами: «Моя сім'я», «Я говорю по-українськи». Загадка. (С. 56-57) Написання слів з апострофом, складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованих речень. (С. 57-58)	
177-178	Закріплення вміння читати букварні тексти. Опрацювання тексту «Ранок». Заучування вірша «Доброго ранку». Спілкування на тему «Весна». (С. 58-59) Списування загадки, поданої друкованим шрифтом. Розгадування ребуса. (С. 59)	
179-180	Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Весняні свята. Великдень».	
181-182	Бесіда про рідну школу, її традиції. Опрацювання вірша «Я іду до школи». Творча робота над віршем «Наше сонечко». Заклички. (С. 60-61) Списування тексту, поданого друкованим шрифтом. (С. 60)	
183-184	Бесіда про весну, весняні місяці. Опрацювання тексту «Весна» і вірша «Веселка». (С. 62-63) Написання диктанту. (С. 61)	
185-186	Опрацювання текстів «День», «Вечір». Творча робота: продовження казки. (С. 64-65) Групова робота: записування казки на окремому аркуші.	
187-188	Закріплення вміння читати букварні тексти. Текст «Ніч». Розучування коліскових. Відгадування загадок. (С. 66-67) Групова робота: відновлення коліскової з окремих речень. Записування на окремих аркушах.	
189-190	Опрацювання вірша «Мова моя». Ознайомлення з акровіршем. Загадка. Бесіда про літо і літні місяці. Вірш «Літо». (С. 68-69) Групова робота: складання акровірша «Мова», записування на окремих аркушах.	
191-192	Українська народна казка «Курочка ряба». Загадки. (С. 70) Спілкування на тему «Навіщо їсти». Звуковий аналіз слів. Письмо в зошиті в косу лінійку.	
193-194	Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Світ рослин».	
195-196	Українська народна казка «Колобок». (С. 71-73) Закріплення навичок письма. Списування з друкованого тексту.	
197-198	Українська народна казка «Колобок». (С. 71-73). Інсценування казки. Букви, що позначають голосні звуки. Закріплення навичок письма.	
199-200	Українська народна казка «Колосок». (С. 74-75) Закріплення навичок письма. Словниковий диктант.	
201-202	Українська народна казка «Рукавичка». Спілкування на тему «Світ тварин». (С. 76-77) Букви, що позначають приголосні звуки. Звуковий аналіз слів.	
203-204	Вірш-безконечник «Почнімо з кінця». Опрацювання вірша «Сонце звуки сіє». Повторення літер українського алфавіту. (С. 78-79) Написання малих і великих літер українського алфавіту. (С. 62)	
205-206	Робота з дитячою книжкою. Розвиток зв'язного мовлення. Спілкування на тему «Веселка».	
Післябукварний період (28 год)		

УРОКИ 113-114

Дата _____

Клас _____

Тема. Вступ. Вірш «Світ». Правила сидіння за партою, положення ручки під час письма. Письмо для себе.

Очікувані результати

Учень/учениця:

- з увагою *сприймає* усні репліки й доречно реагує на усну інформацію;
- *ставить* запитання до усного повідомлення;
- *підтримує* й *ініціює* діалог;
- *читає* для себе;
- *читає* правильно та виразно вголос;
- *бере участь* у грі;
- *розгадує* загадки;
- *фантазує*;
- *обговорює* зміст і форму простого медіатексту;
- *пише* для себе.

Матеріали та обладнання: підручник, щоденник вражень; ілюстрації до тем: «Зима», «Різдво», «Новий рік», «Зимові розваги»; букви.

Додатковий матеріал до уроку

Хід уроку

I. Ранкова зустріч.

(Діти утворюють коло.)

- Зараз ми поділимося спогадами про зимові канікули.

З неба падають сніжинки,
Люди всі несуть ялинки.
Рік старий кудись утік —
Так приходить... *(Новий рік)*

- А як ви святкували Новий рік?

В небі зірочка зійшла —
Звістка радісна прийшла!
Християнське торжество
Називаємо... *(Різдво)*

- Які традиції святкування Різдва ви знаєте?
- Як святкують Різдво у вашій родині?
- Як вітаються на Різдвяні свята?

А підкажіть, малята,
як на Різдвяні свята
за звичаєм вітаються?
(Христос рождається!)

А як нам відповісти?
Бо це Дитя Пречисте —
то Істини вогонь!
(Славімо Його!)

II. Мовна розминка.

Робота в групах.

На столах у хаотичному порядку розкладені картки із зображеннями до тем: «Зима», «Різдво», «Новий рік», «Зимові розваги». Завдання — посортувати малянки відповідно до певної теми. *(Для кожної групи своя тема)*. Зайві картки відкласти в бік. Скласти невеличку розповідь до своєї теми.

III. Діяльність «Читання для себе».

Завдання — обрати книжку з класної бібліотечки і почитати упродовж 6-8 хвилин. (*Вчитель заздалегідь готує книги, які стосуються зазначених тем*).

IV. Письмо для себе.

- Повторімо правила сидіння за партою, положення ручки під час письма.
- Зараз я напишу на дошці свої враження від зимових свят. (*Вчитель записує кілька речень, промовляючи вголос кожне слово*).

Наприклад: Я весело провела час. Ліпила снігову бабу. Колядувала з родиною.

- Напишіть (*намалюйте*) свої спогади про зимові канікули у щоденнику вражень.

Представлення робіт (*за бажанням*).

V. Пауза на відпочинок.

Зимонька до нас прийшла,
Сніг пухнастий принесла.
І летять, летять сніжинки
На дерева, на ялинки.
На стежинах сніг лежить,
Під ногами він скрипить.
А щоб бабу збудувати,
Треба спинку прогинати.

VI. Оголошення теми й очікуваних результатів.

Вправа «Збери слово»

- Якщо ми правильно складемо букви, то дізнаємось, що будемо робити далі. (*На дошці в хаотичному порядку розкладені букви речення: «Робота з букварем»*).

СВІТ

Доброго ранку, привіт тобі, сонечко!
День усміхнувся мені крізь віконечко.
Хто мені каже щасливо: «Привіт!»?
Весь білий світ!

Сонце і небо, хмарка й комашка,
котик і півник, вітер і пташка,
тато і мама, бабуся і дід...
Весь білий світ!

3

VII. Основна частина.

1. Робота з ілюстрацією (с. 3).

- Що зображено на малюнку? (*Відповіді дітей*).
- Куди дивиться дівчинка? (*У вікно*).
- Що вона бачить? (*Відповіді дітей*).
- Погляньте у вікно, розкажіть, що ви бачите? (*Стежте, щоб діти відповідали повним реченням*).

2. Читання вірша вчителем.

- Чи відповідає зміст вірша малюнку, який ми щойно розглядали?
- Знайдіть на малюнку підтвердження до кожного рядочка. (*Вчитель читає ще раз*).
- Що або кого ще можна було б зобразити на малюнку?

3. Слухання й обговорення аудіозапису.

4. Заучування вірша за вчителем.

5. Пауза на відпочинок.

(*Відтворення вірша з рухами*).

6. Напівголосне читання по пам'яті.

7. Вибіркове читання.

- Знайдіть у вірші слово і покажіть пальчиком. (*Щасливо, усміхнувся, білий, сонечко...*).
- Прочитайте рядок зі словом «тато», «вітер», «хмарка»...
- Який рядок повторюється два рази?

VIII. Закріплення вивченого.

Вправа «Чарівний мішечок»

У мішечку знаходяться вивчені букви, які можуть повторюватися. Діти по черзі витягають букву з мішечка.

Завдання: скласти речення зі словом, що буде починатися на вибрану літеру. Кожна дитина починає словами: «Через віконечко я можу бачити...» (*маму, машину, тата, будинок, бабусю, дерево, дітей, сонце, сніг тощо*).

IX. Підсумок уроку.

Вірш-гра «Зима»

Діти стають у коло. Одна дитина — у середину. Всі разом промовляють:

Зі снігами та вітрами

Їде білими санками

Королева-білосніжка —

Роздає усім потішки!

Дитина в середині кола крутиться, символічно роздаючи дітям зимові подарунки: «Дарую снігу багато», «Дарую гарний настрій», «Бажаю друзів багато», «Бажаю веселих забав», «Дарую здоров'я...» (*в середину кола стає та дитина, яка придумала побажання*).

Дата _____
Клас _____

УРОКИ 115-116

Додатковий
матеріал до уроку

Тема. Буква **ь** (м'який знак). Позначення м'якості приголосних. Буквосполучення **ьо**. Ознайомлення зі словами, протилежними за значенням. Зменшено-пестливе значення слова.

Написання букви **ь**, складів, слів і речень з вивченими буквами. Списування друкованого речення.

Очікувані результати

Учень/учениця:

- фантазує, пояснює ілюстрації;
- ставить запитання до усного повідомлення;
- читає слова і речення з вивченими буквами;
- добирає слова, протилежні за значенням;
- розуміє важливість зменшено-пестливих форм слів;
- аналізує звуковий склад слова;
- пише букву **ь**, буквосполучення **ьо**, слова з буквою **ь**;
- списує речення, подане друкованим шрифтом.

Матеріали та обладнання: підручник, зошит, предметні малюнки, насіння льону.

Хід уроку

I. Організаційний момент. Ранкова зустріч.

Хто що любить

Доброго ранку, вітаємо всіх!
В школі так весело — гамір і сміх.
Кожен із нас щось навчився робити.
Гарно навчатись, як вмієш любити!
А вдома у мене — ну просто на диво:
Кожен щось любить своє особливе.
Бабуся любить читати казки.
Дідусь — майструвати смішні іграшки.
Наш тато любить машину водити,
А мама — для діточок їсти варити.
Котик-муркотик — на сонечку спати,
А песик-гавкотик — гостей зустрічати,
А я люблю...

(Діти розповідають про свої улюблені заняття).

II. Мовна розминка. Гра «День-ніч».

Вчитель на дошці записує або викладає будь-який склад з вивчених літер. Говорить «день», діти читають. Потім каже «ніч», діти заплющують очі, а вчитель змінює написане і говорить «день». Діти якомога швидше читають новий склад чи слово. Гра продовжується. Останнє слово має бути з пом'якшеним приголосним. Наприклад, ліс. Вчитель пропонує скласти його звукову модель.

III. Оголошення теми й очікуваних результатів.

- Чому звук [л'] — м'який?
- Які ще букви можуть пом'якшувати попередній приголосний? Наведіть приклад.
- Сьогодні ми ознайомимося ще з однією буквою, яка пом'якшує попередній приголосний — м'яким знаком.

IV. Основна частина.

1. Виділення слів з м'яким знаком у вірші.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка, повну версію книги.